

Vaachaspathi

Veda Vidya

www.vaachaspathi.com

hari stuti

(shankaraachaarya)

stoshye bhaktyaa vishNumanaadim jagadaadim
yasmin etat samsrutichakram bhramateet tam |
yasmin drushTe nashyati tat samsrutichakram
tam samsaaradhvaanta vinaasham harimeeDe || 1 ||

yasyaikaamshaadittham ashesham jagadetat
praadurbhootam yena pinaddham punarittham |
yena vyaaptam yena vibuddham sukhaduhkhaih
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 2 ||

sarvagyo yo yashcha hi sarvah sakalo yo
yashchaanando anantaguNo yo guNadhaamaa |
yashchaavyakto vyasta samastah sadasadyah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 3 ||

yasmaat anyannaastyapi naivam paramaatha
drushyaadanyo nirvishaya gyaanamayatvaat |
gyaatrugyaanagyeya viheeno api sadaa gyah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 4 ||

aachaaryemyo labdha susookshmaachyuta tattvaa
vairaagyeNaabhyaasabalaachaiva draDhimnaa |
bhakta ekaagra dhyaanaparaa yam vidureesham
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 5 ||

praaNaanaayamyomiti chittam hrudi rudhvaa
naanyat smrutvaa tat punaratraiva vilaapya |
ksheeNe chitte bhaadrushirasmeeti viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 6 ||

yam bramhaakhyam devamananyam paripoorNa
hrutstham bhaktaih abhyamajam sookshmam atarkyam |
dhyaatvaa aatmasthanam brahmavido yam vidureesham
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 7 ||

bhaavaateetam svaatma vikaasaatma vibodham
gyeyaateetam gyaanamayam hrudyupalabhyam |
bhaavagraahyaanandam ananyam cha viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 8 ||

yadyadvedyam vastusatattvam vishayaakhyam
tattbrahmaiveti viditvaa tadaham cha |
dhyayantyevam yam sanakaadyaa munayo ajam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 9 ||

yadyadvedyam tattadaham neti vihaaya
svaatma jyotirgyaanamayaanandam avaapya |
tasmin asmeet aatmavido yam vidureesham
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 10 ||

hitvaa hitvaa drushyamashesham savikalpam
matvaa shishTam bhaadrushimaatram gaganaabham |
tyaktvaa deham yam pravishanta achyuta bhaktaah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 11 ||

sarvatraaste sarvashareeree na cha sarvah
sarvam vetyeveha na yam vetti cha sarvah |
sarvatra antaryaami tayettham yamayanyah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 12 ||

sarvam drushTvaa svaatmani yuktyaa jagadetat
drushTvaa a atmaanam chaivamajam sarvajaneshu |
sarvaatmaiko asmeet viduryam janahrutstham
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 13 ||

sarvatraika pashyati jighratvatha bhunkte
sprashTaa shrotaa yudhyati chetyaahurim yam |
saakshee chaaste kartrushu pashyanniti chaanye
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 14 ||

pashyan shruNvannatra vijaananrasayansam
jighrad vibhrad dehamim jeevatayettham |
ityaatmaanam yam vidureesham vishayagyam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 15 ||

jaagrad^ drushTvaa sthoola padaarthaanatha maayaam
drushTvaa svapre athaapi sushuptee sukhanidraam |
ityaatmaanam veekshya mudaa a aste cha tureeye
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 16 ||

pashyan shuddhO apyakshara eko guNabhedaan
naanaakaaraan sphaaTik vadbhaati vichitrah |
bhinnah Chinnashcha ayamajah karmaphalairyah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 17 ||

brahmaa vishNoo rudra hutaashou ravichandrou
indro vaayuryagya iteettham parikalpya |
ekam santam yam bahudhaa aahurmati bhedaat
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 18 ||

satyam gyaanam shuddhamanantam vyatiriktam
shaantam gooDham nishkalam aanandam ananyam |
ityaahaadou yam varuNo asou bhrugave ajam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 19 ||

koshaanetaan pancha rasaadeenatihaaya
brahmaasmeeti svaatmani nishchitya drushistham |
pitraa shishTo veda bhrugurya yajurante
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 20 ||

yenaavishTo yasya cha shaktyaa yadadheenah
kshetragyo ayam kaarayitaa jantushu kartuh |
kartaa bhoktaa aatmaa atra hi yacChaktyadhirooDhah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 21 ||

srushTvaa sarvam svaatmatayai vettham atarkyam
vyaapyaathaantah krutsnamidam srushTam ashesham |
sadya tyachyaabhoot paramaatmaa sa ya ekah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 22 ||

vedaantaishcha aadhyaatmika shaastraishcha puraaNaih
shaastraih cha anyaih saatvata tantraishcha yameesham |
drushTvaa athaantah chetasi budhvaa vivishuryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 23 ||

shraddhaa bhakti dhyaana shamaadyairyata maanaih
gyaatam shakyo deva ihaivaashu ya eeshah |
durvigyeyo janmashataih chaapi vinaa taih
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 24 ||

yasyaatarkyam svaatma vibhooteh paramaarthah
sarvam khalvityatra niruktam shrutividbhih |
tajjaasitvaadabdhii tarangaabham abhinnam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 25 ||

drushTvaa geetaasvakshara tattvam vidhinaa ajam
bhaktyaa gurvyaa labhya hrudistham drushimaatram |
dhyaatvaa tasmin nasmyaham ityatra viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 26 ||

kshetrakyatvam praapya vibhuh panchamukhairyo
bhunkte ajasram bhogya padaarthaan prakrutisthah |
kshetre kshetre apsvinduvad eko bahudhaa a aste
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 27 ||

yuktvaa aaloDya vyaasa vachaamsyatra hi labhyah
kshetrakshetragyaaantaravidbhih purushaakhyah |
yo aham so asou so asmyahameveti vidurya
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 28 ||

ekeekrutya aneka shareerastham imam gyam
yam vigyaayehaiva sa evaamshu bhavanti |
yasmin leenaa neha punarjanma labhante
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 29 ||

dvandvaikatvam yachcha madhu braahmaNa vaakyaih
krutvaa shakropaasanam asaadya vibhootyaa |
yo asou so aham so asmyaham eveti viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 30 ||

yo ayam dehe cheshTayitaa antahkaraNasthah
soorye chaasou taapayitaa yo asmyahameva |
ityaatmaikya upaasanayaa yam vidureesham
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 31 ||

vigyaanaamsho yasya satah shaktyadhirooDho
buddhirbudhyat yatra bahiryodhya padaarthaan |
naivaantahstham budhyati yam bodhayitaaram
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 32 ||

ko ayam dehe deva iteettham suvichaarya
gyaataa shrotaa mantrayitaa chaisha hi devah |
ityaalochoya gyaamsha ihaasmeeti vidurya
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 33 ||

ko hyevaanyaadaatmani na syaadayamesha
hyevaanandah praaNiti chaapaaniti cheti |
ityastitvam vaktyupapatyaa shrootireshaa
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 34 ||

praaNo vaa aham vaak shravaNaadeeni mano vaa
buddhirvaa aham vyasta utaaho api samastah |
ityaalochoya gyaptirihaasmeeti viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 35 ||

naaham praaNo naiva shareeram na mano aham
naaham buddhih na ahankaaradhiyou cha |
yo atra gyaamshasso asmyahameveti viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 36 ||

sattaamaatram kevala vigyaanamajam sat
sookshmam nityam tattvam aseetyaatma sutaaya |
saamnaamante praaha pitaa yam vibhumaadyam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 37 ||

moortaamoorte poorvam apohyaatha samaadhou
drushyam sarvam neti cha neteeti vihaaya |
chaitanyaamshe svaatmani santam cha viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 38 ||

otam protam yatra cha sarvam gaganaantam
yo asthoolaan aNvaadishu siddho aksharasamgyah |
gyaataa ato anyo netyupalabhyo na cha vedyah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 39 ||

taavatsarvam satyam ivaabhaati yadetat
yaavatso asmeetyaatmani yo gyo na hi drushTah |
drushTe yasmin sarvam asatyam bhavateedam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 40 ||

raagaanmuktam lohayutam hema yathaa agnou
yogaashTaangaih ujivalita gyaanamayaagnou |
dagdhvaa aatmaanam gyam parishishTam cha viduryam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 41 ||

yam vigyaana jyotisham aadyam suvibhaantam
hrudyarka indvagnyoka sameeDyam taTidaabham |
bhaktyaa aaraadhyehaiva vishantyaatmani santam
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 42 ||

paayaadbhaktam svaatmani santam purusham yo
bhaktyaa stouteetyaa angirasam vishNurimam maam |
ityaatmaanam svaatmani samhrutya sadaikah
tam samsaaradhvaantavinaasham harimeeDe || 43 ||

|| iti shree shankaraachaarya virachitam hari stuti sampoorNam ||

హరి స్తుతి

శంకరాచార్య

స్తోష్యే భక్త్యా విష్ణుమనాదిం జగదాదిం
యస్మిన్ ఏతత్ సంసృతిచక్రం భ్రమతీత్ తం ।
యస్మిన్ దృష్టే నశ్యతి తత్ సంసృతిచక్రం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 1 ॥

యస్యైకాంశాదిత్యం అశేషం జగదేతత్
ప్రాదుర్భూతం యేన పినద్ధం పునరిత్యం ।
యేన న్యాప్తం యేన విబుద్ధం సుఖదుఃఖైః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 2 ॥

సర్వజ్ఞో యో యశ్చ హి సర్వః సకలో యో
యశ్చానందో అనంతగుణో యో గుణధామా ।
యశ్చావ్యక్తో వ్యస్త సమస్తః సదసద్యః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 3 ॥

యస్మాత్ అన్యన్నాస్త్యపి నైవం పరమార్థ
దృశ్యాదన్యో నిర్విషయ జ్ఞానమయత్వాత్ ।
జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయ విహీనోఽపి సదా జ్ఞః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 4 ॥

ఆచార్యేష్యో లబ్ధ సుసూక్ష్మాచ్యుత తత్త్వా
పైరాగ్యేణాభ్యాసబలాచైవ ద్రుఢీమ్నా ।
భక్త ఏకాగ్ర ధ్యానపరా యం విదురీశం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 5 ॥

ప్రాణానాయమ్యోమితి చిత్తం హృది రుధ్వా
నాన్యత్ స్మృత్వా తత్ పునరత్త్రైవ విలాప్య ।
క్షీణే చిత్తే భాదృశిరస్మీతి విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 6 ॥

యం బ్రహ్మం దేవమనన్యం పరిపూర్ణ
హృత్స్థం భక్తైః అభ్యమజం సూక్ష్మం అతర్క్యం ।
ధ్యాత్వా ఆత్మస్థం బ్రహ్మవిదో యం విదురీశం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 7 ॥

భావాతీతం స్వాత్మ వికాసాత్మ విబోధం
జ్ఞేయాతీతం జ్ఞానమయం హృద్భ్యుపలభ్యం ।
భావగ్రహ్యనందం అనన్యం చ విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 8 ॥

యద్యద్వేద్యం వస్తుసతత్త్వం విషయాఖ్యం
తత్త్వహై నేతి విదిత్వా తదహం చ ।
ధ్యాయంత్యేనం యం సనకాద్యా మునయోఽజం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 9 ॥

యద్యద్వేద్యం తత్తదహం నేతి విహాయ
స్వాత్మ జ్యోతిర్జ్ఞానమయానందం అనావ్య ।
తస్మిన్ అస్మిత్ ఆత్మవిదో యం విదురీశం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 10 ॥

హిత్వా హిత్వా దృశ్యమశేషం సవికల్పం
మత్వా శిష్టం భాదృశిమాత్రం గగనాభం ।
త్యక్త్వా దేహం యం ప్రవిశంత అచ్యుత భక్తాః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 11 ॥

సర్వత్రాస్తే సర్వశరీరీ న చ సర్వః
సర్వం వేత్యేవేహ న యం వేత్తి చ సర్వః ।
సర్వత్ర అంతర్యామి తయేత్థం యమయన్యః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 12 ॥

సర్వం దృష్ట్వా స్వాత్మని యుక్త్వా జగదేతత్
దృష్ట్వాఽతానం చైవమజం సర్వజనేషు ।
సర్వాత్తై స్కో అస్మితి విదుర్యం జనహృత్స్థం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 13 ॥

సర్వత్క్రైక పశ్యతి జిఘ్రత్వథ భుంక్తే
సృష్టా శ్రోతా యుధ్యతి చేత్యాహురిం యం ।
సాక్షీ చాస్తే కర్తృషు పశ్యన్నితి చాన్యే
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 14 ॥

పశ్యన్ శృణ్వన్నత్ర విజానన్తసయన్సం
జిఘ్రద్ విభ్రద్ దేహమిం జీవతయేత్థం ।
ఇత్యాత్మానం యం విదురీశం విషయజ్ఞం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 15 ॥

జాగ్రద్ దృష్ట్వా స్థూల పదార్థానథ మాయాం
దృష్ట్వా స్వప్నేఽథాపి సుషుప్తీ సుఖనిద్రాం ।
ఇత్యాత్మానం వీక్ష్య ముదాఽఽస్తే చ తురీయే
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 16 ॥

పశ్యన్ శుద్ధో అప్యక్షర ఏకో గుణభేదాన్
నానాకారాన్ స్పృటిక్ వద్భాతి విచిత్రః ।
భిన్నః చిన్నశ్చ అయమజః కర్మఫలైర్యః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 17 ॥

బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర హుతాశౌ రవిచంద్రౌ
ఇంద్రో నాయుర్యజ్ఞ ఇతీత్థం పరికల్ప్య ।
ఏకం సంతం యం బహుధా ఆహుర్మతి భేదాత్
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 18 ॥

సత్యం జ్ఞానం శుద్ధమనంతం వ్యతిరిక్తం
శాంతం గూఢం నిష్కలం ఆనందం అనన్యం ।
ఇత్యాహోదౌ యం వరుణోఽసౌ భృగవేఽజం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 19 ॥

కోశానేతాన్ పంచ రసాదీనతిహాయ
బ్రహ్మస్మీతి స్వాత్మని నిశ్చిత్త్య దృశిన్తం ।
పితౄ శిష్టో వేద భృగుర్య యజురంతే
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 20 ॥

ప్రాణో వాఽహం వాక్ శ్రవణాదీని మనో వా
బుద్ధిర్వాఽహం వ్యస్త ఉతాహోఽపి సమస్తః ।
ఇత్యాలోచ్య జ్ఞప్తిరిహస్మీతి విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 35 ॥

నాహం ప్రాణో వైవ శరీరం న మనోఽహం
నాహం బుద్ధిః న అహంకారధియౌ చ ।
యోఽత్ర జ్ఞాంకస్సో అస్మ్యహమేవేతి విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 36 ॥

సత్తామాత్రం కేవల విజ్ఞానమజం సత్
సూక్ష్మం నిత్యం తత్త్వం అసీత్యాత్మ సుతాయ ।
సామూహంతే ప్రాహ పితా యం విభుమాద్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 37 ॥

మూర్తామూర్తే పూర్వం అపోహ్యథ సమాధౌ
దృశ్యం సర్వం నేతి చ నేతీతి విహాయ ।
చైతన్యాంశే స్వాత్మని సంతం చ విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 38 ॥

ఓతం ప్రోతం యత్ర చ సర్వం గగనాంతం
యోఽస్థూలాన్ అణ్వాదిషు సిద్ధో అక్షరసంజ్ఞః ।
జ్ఞాతాఽతో అన్యో నేత్యుపలభ్యో న చ వేద్యః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 39 ॥

తావత్సర్వం సత్యం ఇవాభాతి యదేతత్
యావత్సో అసీత్యాత్మని యో జ్ఞో న హి దృష్టః ।
దృష్టే యస్మిన్ సర్వం అసత్యం భవతీదం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 40 ॥

రాగాన్మక్తం లోహయుతం హేమ యథాఽగ్నౌ
యోగాష్టాంగైః ఉజ్జ్వలిత జ్ఞానమయాగ్నౌ ।
దగ్ధ్వా ఆత్మానం జ్ఞం పరిశిష్టం చ విదుర్యం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 41 ॥

యం విజ్ఞాన జ్యోతిషం ఆద్యం సువిభాంతం
హృద్యర్క ఇంద్యగ్నోక సమీడ్యం తటిదాభం ।
భక్త్యా ఆరాధ్యేనైవ విశన్త్యాత్మని సంతం
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 42 ॥

పాయాద్భక్తం స్వాత్మని సంతం పురుషం యో
భక్త్యా స్తాతీత్యా అంగిరసం విష్ణురిమం మాం ।
ఇత్యాత్మానం స్వాత్మని సంహృత్య సదైకః
తం సంసారధ్వాంత వినాశం హరిమీడే ॥ 43 ॥

॥ ఇతి శ్రీ శంకరాచార్య విరచితం హరి స్తుతి సంపూర్ణం ॥

हरि स्तुति

शङ्कराचार्य

स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं
यस्मिन् एतत् संसृतिचक्रं भ्रमतीत् तम् ।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संसृतिचक्रं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 1 ॥

यस्यैकांशादित्थम् अशेषं जगदेतत्
प्रादुर्भूतं येन पिनद्धं पुनरित्थम् ।
येन व्याप्तं येन विबुद्धं सुखदुःखैः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 2 ॥

सर्वज्ञो यो यश्च हि सर्वः सकलो यो
यश्चानन्दो अनन्तगुणो यो गुणधामा ।
यश्चाव्यक्तो व्यस्त समस्तः सदसद्यः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 3 ॥

यस्मात् अन्यन्नास्त्यपि नैवं परमार्थं
दृश्यादन्यो निर्विषय ज्ञानमयत्वात् ।
ज्ञातृज्ञानज्ञेय विहीनोऽपि सदा ज्ञः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 4 ॥

आचार्येभ्यो लब्ध सुसूक्ष्माच्युत तत्त्वा
वैराग्येणाभ्यासबलाच्चैव द्रढिम्ना ।
भक्त एकाग्र ध्यानपरा यं विदुरीशं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 5 ॥

प्राणानायम्योमिति चित्तं हृदि रुध्वा
नान्यत् स्मृत्वा तत् पुनरत्रैव विलाप्य ।

क्षीणे चित्ते भादृशिरस्मीति विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 6 ॥

यं ब्रम्हाख्यं देवमनन्यं परिपूर्णं
हृत्स्थं भक्तैः अभ्यमजं सूक्ष्मम् अतर्क्यम् ।
ध्यात्वा आत्मस्थं ब्रह्मविदो यं विदुरीशं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 7 ॥

भावातीतं स्वात्म विकासात्म विबोधं
ज्ञेयातीतं ज्ञानमयं हृद्युपलभ्यम् ।
भावग्राह्यानन्दं अनन्यं च विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 8 ॥

यद्यद्वेद्यं वस्तुसतत्त्वं विषयाख्यं
तत्तद्ब्रह्मैवेति विदित्वा तदहं च ।
ध्यायन्त्येवं यं सनकाद्या मुनयोऽजं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 9 ॥

यद्यद्वेद्यं तत्तदहं नेति विहाय
स्वात्म ज्योतिर्ज्ञानमयानन्दं अवाप्य ।
तस्मिन् अस्मीत् आत्मविदो यं विदुरीशं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 10 ॥

हित्वा हित्वा दृश्यमशेषं सविकल्पं
मत्वा शिष्टं भादृशिमात्रं गगनाभम् ।
त्यक्त्वा देहं यं प्रविशन्त अच्युत भक्ताः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 11 ॥

सर्वत्रास्ते सर्वशरीरी न च सर्वः
सर्वं वेत्येवेह न यं वेत्ति च सर्वः ।
सर्वत्र अन्तर्यामि तयेत्थं यमयन्यः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 12 ॥

सर्वं दृष्ट्वा स्वात्मनि युक्त्या जगदेतत्
दृष्ट्वाऽऽत्मानं चैवमजं सर्वजनेषु ।
सर्वात्मैको अस्मीति विदुर्यं जनहृत्स्थं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 13 ॥

सर्वत्रैक पश्यति जिघ्रत्वथ भुङ्क्ते
स्पृष्टा श्रोता युध्यति चेत्याहुरिं यम् ।
साक्षी चास्ते कर्तृषु पश्यन्निति चान्ये
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 14 ॥

पश्यन् शृण्वन्नत्र विजानन्नसयन्सं
जिघ्रद् विभ्रद् देहमिं जीवतयेत्यम् ।
इत्यात्मानं यं विदुरीशं विषयज्ञं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 15 ॥

जाग्रद् दृष्ट्वा स्थूल पदार्थानथ मायां
दृष्ट्वा स्वप्नेऽथापि सुषुप्ती सुखनिद्राम् ।
इत्यात्मानं वीक्ष्य मुदाऽऽस्ते च तुरीये
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 16 ॥

पश्यन् शुद्धो अप्यक्षर एको गुणभेदान्
नानाकारान् स्फाटिक् वद्भाति विचित्रः ।
भिन्नः छिन्नश्च अयमजः कर्मफलैर्यः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 17 ॥

ब्रह्मा विष्णू रुद्र हुताशौ रविचन्द्रौ
इन्द्रो वायुर्यज्ञ इतीत्थं परिकल्प्य ।
एकं सन्तं यं बहुधा आहुर्मति भेदात्
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 18 ॥

सत्यं ज्ञानं शुद्धमनन्तं व्यतिरिक्तं
शान्तं गूढं निष्कलं आनन्दं अनन्यम् ।

इत्याहादौ यं वरुणोऽसौ भृगवेऽजं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 19 ॥

कोशानेतान् पञ्च रसादीनतिहाय
ब्रह्मास्मीति स्वात्मनि निश्चित्य दृशिस्थम् ।
पित्रा शिष्टो वेद भृगुर्य यजुरन्ते
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 20 ॥

येनाविष्टो यस्य च शक्त्या यदधीनः
क्षेत्रज्ञोऽयं कारयिता जन्तुषु कर्तुः ।
कर्ता भोक्ता आत्मा अत्र हि यच्छक्त्यधिरूढः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 21 ॥

सृष्ट्वा सर्वं स्वात्मतयै वेत्थं अतर्क्यं
व्याप्याथान्तः कृत्स्नमिदं सृष्टं अशेषम् ।
सद्य त्यच्याभूत् परमात्मा स य एकः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 22 ॥

वेदान्तैश्च आध्यात्मिक शास्त्रैश्च पुराणैः
शास्त्रैः च अन्यैः सात्वत तन्त्रैश्च यमीशम् ।
दृष्ट्वा अथान्तः चेतसि बुद्ध्वा विविशुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 23 ॥

श्रद्धा भक्ति ध्यान शमाद्यैर्यत मानैः
ज्ञातं शक्यो देव इहैवाशु य ईशः ।
दुर्विज्ञेयो जन्मशतैः चापि विना तैः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 24 ॥

यस्यातर्क्यं स्वात्म विभूतेः परमार्थं
सर्वं खल्वित्यत्र निरुक्तं श्रुतिविद्धिः ।
तज्जासित्वादब्धि तरङ्गाभं अभिन्नं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 25 ॥

दृष्ट्वा गीतास्वक्षर तत्त्वं विधिनाऽजं
भक्त्या गुर्व्या लभ्य हृदिस्थं दृषिमात्रम् ।
ध्यात्वा तस्मिन् नस्म्यहं इत्यत्र विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 26 ॥

क्षेत्रज्ञत्वं प्राप्य विभुः पञ्चमुखैर्यो
भुङ्क्ते अजस्रं भोग्य पदार्थान् प्रकृतिस्थः ।
क्षेत्रे क्षेत्रे अप्स्विन्दुवद् एको बहुधाऽऽस्ते
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 27 ॥

युक्त्वा आलोड्य व्यास वचांस्यत्र हि लभ्यः
क्षेत्रक्षेत्रज्ञान्तरविद्धिः पुरुषाख्यः ।
योऽहं सोऽसौ सोऽस्म्यहमेवेति विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 28 ॥

एकीकृत्य अनेक शरीरस्थं इमं ज्ञं
यं विज्ञायेहैव स एवांशु भवन्ति ।
यस्मिन् लीना नेह पुनर्जन्म लभन्ते
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 29 ॥

द्वन्द्वैकत्वं यच्च मधु ब्राह्मण वाक्यैः
कृत्वा शक्रोपासनं असाद्य विभूत्या ।
योऽसौ सोऽहं सोऽस्म्यहं एवेति विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 30 ॥

योऽयं देहे चेष्टयिता अन्तःकरणस्थः
सूर्ये चासौ तापयिता योऽस्म्यहमेव ।
इत्यात्मैक्य उपासनया यं विदुरीशं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 31 ॥

विज्ञानांशो यस्य सतः शक्त्यधिरूढो
बुद्धिर्बुध्यत् यत्र बहिर्योध्य पदार्थान् ।

नैवान्तःस्थं बुध्यति यं बोधयितारं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 32 ॥

कोऽयं देहे देव इतीत्थं सुविचार्य
ज्ञाता श्रोता मन्त्रयिता चैष हि देवः ।
इत्यालोच्य ज्ञांश इहास्मीति विदुर्य
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 33 ॥

को ह्येवान्यादात्मनि न स्यादयमेष
ह्येवानन्दः प्राणिति चापानिति चेति ।
इत्यस्तित्वं वक्त्युपपत्त्या श्रूतिरेषा
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 34 ॥

प्राणो वाऽहं वाक् श्रवणादीनि मनो वा
बुद्धिर्वाऽहं व्यस्त उताहोऽपि समस्तः ।
इत्यालोच्य ज्ञप्तिरिहास्मीति विदुर्य
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 35 ॥

नाहं प्राणो नैव शरीरं न मनोऽहं
नाहं बुद्धिः न अहङ्कारधियौ च ।
योऽत्र ज्ञांशस्सो अस्म्यहमेवेति विदुर्य
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 36 ॥

सत्तामात्रं केवल विज्ञानमजं सत्
सूक्ष्मं नित्यं तत्त्वं असीत्यात्म सुताय ।
साम्नामन्ते प्राह पिता यं विभुमाद्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 37 ॥

मूर्तामूर्ते पूर्वं अपोह्याथ समाधौ
दृश्यं सर्वं नेति च नेतीति विहाय ।
चैतन्यांशो स्वात्मनि सन्तं च विदुर्य
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 38 ॥

ओतं प्रोतं यत्र च सर्वं गगनान्तं
योऽस्थूलान् अण्वादिषु सिद्धो अक्षरसंज्ञः ।
ज्ञाताऽतो अन्यो नेत्युपलभ्यो न च वेद्यः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 39 ॥

तावत्सर्वं सत्यं इवाभाति यदेतत्
यावत्सो अस्मीत्यात्मनि यो ज्ञो न हि दृष्टः ।
दृष्टे यस्मिन् सर्वं असत्यं भवतीदं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 40 ॥

रागान्मुक्तं लोहयुतं हेम यथाऽग्नौ
योगाष्टाङ्गैः उज्ज्वलितं ज्ञानमयाग्नौ ।
दग्ध्वा आत्मानं ज्ञं परिशिष्टं च विदुर्यं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 41 ॥

यं विज्ञानं ज्योतिषं आद्यं सुविभान्तं
हृद्यर्कं इन्द्रग्न्योकं समीष्टं तटिदाभम् ।
भक्त्या आराध्येहैव विशन्त्यात्मनि सन्तं
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 42 ॥

पायाद्धक्तं स्वात्मनि सन्तं पुरुषं यो
भक्त्या स्तौतीत्या अङ्गिरसं विष्णुरिमं माम् ।
इत्यात्मानं स्वात्मनि संहत्य सदैकः
तं संसारध्वान्त विनाशं हरिमीडे ॥ 43 ॥

॥ इति श्री शङ्कराचार्य विरचितं हरि स्तुति संपूर्णम् ॥

Contact

USA Address Info

Vaachaspathi Veda Vidya
450 Albany, Shaker Road-Loudonville ,
12211 New York USA
Telephone: 518-867-6720
E-mail: info@vaachaspathi.com

INDIA Address Info

Vaachaspathi Veda Vidya
Vavilala Srinivasa Sharma (Avadhani)
18-4-111/1 , Sagaraveedhi,
LakshmiNagar, Godavarikhani,
Karimnagar, Telangana, India

94 404 82 431

98 484 85 890

www.vaachaspathi.com